

4 i advent

Psalmer: 112, 707, 481, 715, 115

Texter: Jes 40:9-11, Rom 10:4-8, Luk 1:46-55

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen.

46 Då sade Maria:

"Min själ upphöjer Herren

47 och min ande jublar över Gud,

min Frälsare,

48 för han har sett till sin

tjänarinnas ringhet.

Från denna stund ska alla släkten

kalla mig salig,

49 för den Mäktige har gjort

stora ting med mig

och hans namn är heligt.

50 Hans barmhärtighet

varar från släkte till släkte

över dem som vördar honom.

51 Han har gjort väldiga gärningar

med sin arm,

han har skinrat dem

som har stolta hjärtan och sinnen.

52 Härskare har han störtat

från deras troner,

och de enkla har han upphöjt.

53 Hungriga har han mättat

med sitt goda,

och rika har han skickat

tomhänta bort.

54 Han har tagit sig an

sin tjänare Israel

och tänkt på att vara barmhärtig

55 mot Abraham och hans barn

till evig tid,

så som han har lovat våra fäder."

Herre, skriv dessa ord i våra hjärtan. Amen.

Det vi just läst kallas Marias lovsång. Av ängeln Gabriel hade Maria fått veta att hon

skulle få en son genom ett under av den helige Ande. Barnet skulle inte ha någon mänsklig far. Detta är enda gången i historien som en kvinna fött ett barn utan medverkan av någon man.

Alla barn som har en far och en mor föds lika sina föräldrar, som syndare. Det visar sig också snart i deras liv. Men detta barn skulle vara heligt och kallas Guds Son. Och därför hade inte heller döden någon makt över Marias son. Det heter ju i Skriften: *Genom en enda människa kom synden in i världen, och genom synden döden. På så sätt nådde döden alla människor, eftersom alla hade syndat.* Men döden hade ingen makt alls över Jesus för han var helig och utan synd. Det visar sig sedan när han dör på korset. Ingen kunde ta hans liv. Jesus gav sitt liv så som han hade sagt: *Jag är den gode herden. Den gode herden ger sitt liv för fåren. ...Fadern älskar mig därför att jag ger mitt liv för att sedan ta det tillbaka. Ingen tar det ifrån mig, utan jag ger det av fri vilja. Jag har makt att ge det, och jag har makt att ta tillbaka det. Det budet har jag fått av min Far."* Jesu sätt att dö visade att ingen tog livet ifrån honom utan att han gav det av fri vilja. När den romerske officeren såg allt som hände vid Jesu korsfästelse och hur han gav upp andan sa han: *så var då den mannen rättfärdig och Guds Son.*

Vi måste gå tillbaka till världens begynnelse och syndafallets dag för att förstå vad som händer. Det har funnits en enda religion från begynnelsen. Och kärnan i den sanna religionen är Guds löfte om Frälsaren. Ett löfte ställer inga krav på oss. Det enda sättet att ta emot ett löfte är att tro det. Och det har varit kärnan i den enda sanna religionen från världens begynnelse och ska så förbli till världens slut. Vi blir frälsta genom tron på löftet om Frälsaren.

Våra första föräldrar skapades till Guds avbild. Det innebär att de skapades heliga och rättfärdiga. Döden existerade inte i Guds perfekta skapelse, inte heller synd, smärta och lidande. Men Adam hade fått veta att om han åt av frukten på det förbjudna trädet skulle han dö. Som heliga människor kunde Adam och Eva umgås med Gud som är helig. Men när våra första föräldrar syndade mot Gud förlorade de sin helighet och rättfärdighet. De hade nu blivit syndare. De dog ögonblickligen en andlig död, och den kroppsliga och eviga döden skulle följa om ingen intervention gjordes. Att de ögonblickligen dog den andliga döden märktes inte på utsidan av kroppen. Andlig död definieras som separation från Gud. Det märktes genast i deras gärningar. De försökte gömma sig för Gud och komma så långt bort från honom som möjligt. Det är vad människor sysslar med än idag. Med en liknelse säger Skriften: *vi gick alla vilse som får.* Gud sökte upp dem, liksom han än idag söker det förlorade. Gud hade redan en plan för dem och för oss; en plan för hur han skulle straffa synden men samtidigt rädda syndare. Gud gav dem löftet om en Frälsare som skulle födas av en kvinna. Människosonen skulle göra det ingen människa förmår. Han skulle krossa ormens huvud, dvs. han skulle göra djävulens gärningar om intet och segra över döden. Men det skulle kosta honom hans blod, han

skulle själv bli huggen när han kom för att frälsa alla människor från deras synder. Hans blod var det dyra pris han skulle få betala för att köpa oss fria från straff.

Från denna dag började våra första föräldrar och deras barn, i alla fall de som trodde på löftet, att vänta på uppfyllelsen av löftet. De väntade på Frälsaren. Smärta och möda hade nu blivit en del av deras vardag och de gick alla mot den kroppsliga döden, dock med ett hopp att Frälsaren skulle komma och ändra på deras situation. Döden hade kommit över dem alla som en följd av att de alla blivit syndare. Hur kan spädbarn vara syndare, undrar någon? De har ju inte gjort något ont? Bibeln lär att barnen föds lika sina föräldrar. *Kan en ren komma från en oren? Nej, inte en enda!* läser vi i Jobs bok. Skulle barnen födas heliga skulle döden inte ha någon makt över dem. Synd visar sig också snart i tankar, ord och gärningar som inte är i överensstämmelse med Guds vilja. När människor syndar så agerar utifrån sin natur, även barn. Alla människor är syndare och det är orsaken till att alla människor gör synd, och det är orsaken till att alla människor dör. Att syndens lön är döden gäller alla oavsett ålder. Och det är anledningen till att alla människor behöver en Frälsare.

Katolska kyrkan lär att Maria var syndfri och en viktig medhjälpare i Jesu frälsningsverk. Maria är den viktigaste personen för katolikerna och de vänder sig till henne med sina böner. Men Maria slår undan hela det romersk-katolska maskineriet med ett ord. I sin lovsång ger hon all ära till sin Frälsare och säger: *"Min själ upphöjer Herren och min ande jublar över Gud, min Frälsare,...* Också hon var en syndare som behövde en Frälsare. Och i sin lovsång gläder hon sig över att de forntida löfterna nu skulle gå i uppfyllelse. Och så blev det också.

Innehållet i det första löftet om Frälsaren som Gud gav till Adam och Eva utvecklade Gud under Gamla testamentets tid så att Guds folk till slut fick en så detaljerad kunskap om Frälsaren att de skulle kunna identifiera honom med säkerhet. Gamla testamentets profetior om Frälsaren är liksom ett ID-kort. Profeten Jesaja talade om Frälsaren mer än 700 år i förväg så här: *Se, jungfrun ska bli havande och föda en son, och hon ska ge honom namnet Immanuel.* Denna profetia understryker att Frälsaren skulle vara unik. Han ska komma till utan medverkan av någon man, något som aldrig hänt tidigare och aldrig mer kommer att hända. Hans namn *Immanuel* är inte tilltalsnamn utan ett namn som beskriver vem han är. Det betyder "Gud med oss". Det är inte bara ett budskap om att Gud står på vår sida utan att Gud förenat sig med oss så att Han blivit kött, blivit människa. Jungfruns son är Gud och människa i en person. Jesaja utvecklar det lite utförligare i nästa profetia: *ett barn blir oss fött, en son blir oss given.*

*På hans axlar vilar herradömet,
och hans namn är:
Under, Rådgivare, Mäktig Gud,
Evig Far, Fridsfurste.*

*Så ska herradömet bli stort
och friden utan slut
över Davids tron och hans rike.
Det ska befästas och stödjas
med rätt och rättfärdighet
från nu och till evig tid.*

Återigen är namnen beskrivningar av personen. Barnet som ska födas inte bara kallas Mäktig Gud utan är det också. Han är ett Under.

Jesajas kollega profeten Mika kompletterade med att förutsäga att barnet ska födas i Betlehem.

Efter lång väntan var nu tiden inne att alla löftena skulle gå i uppfyllelse. Ängeln Gabriel blev sänd både till Josef som stod i begrepp att gifta sig med Maria och till Maria. Josef skulle inte bli far till barnet för barnet skulle födas av en jungfru. Men han skulle ta Maria till sin hustru för att barnet skulle få arvsrätt till Davids tron enligt lagen så som profetian sagt: *Så ska herradömet bli stort och friden utan slut över Davids tron och hans rike.* Ängeln Gabriel sa till Josef vilket namn han skulle ge barnet: *du ska ge honom namnet **Jesus**, för han ska frälsa sitt folk från deras synder.* Det är en av de kortaste sammanfattningar som kan ges om Jesu uppgift. Han kom för att frälsa oss från våra synder. Och det var ju förutsagt om honom redan i det första löftet som Gud gav till Adam och Eva.

Ängeln kom också till Maria med en hälsning. Så här återberättas händelsen i Lukas evangelium: *ängeln Gabriel blev sänd av Gud till en jungfru i staden Nasaret i Galileen. Hon var trolovad med en man som hette Josef och som var av Davids släkt, och jungfruns namn var Maria. Ängeln kom in till henne och sade: "Gläd dig, du som fått nåd! Herren är med dig." Men hon blev förskräckt av hans ord och undrade vad denna hälsning kunde betyda. Då sade ängeln till henne: "Var inte rädd, Maria! Du har funnit nåd hos Gud. Du ska bli havande och föda en son, och du ska ge honom namnet Jesus. Han ska bli stor och kallas den Högstes Son, och Herren Gud ska ge honom hans fader Davids tron. Han ska vara kung över Jakobs hus för evigt, och hans rike ska aldrig ta slut."*

Då sade Maria till ängeln: "Hur ska detta ske? Jag har ju inte haft någon man." Ängeln svarade henne: "Den helige Ande ska komma över dig, och den Högstes kraft ska vila över dig. Därför ska barnet som föds kallas heligt och Guds Son. Och din släkting Elisabet är också havande med en son på sin ålderdom. Hon som kallades ofruktsam är nu i sjätte månaden, för ingenting är omöjligt för Gud." Maria sade: "Jag är Herrens tjänarinna. Låt det ske med mig som du har sagt." Och ängeln lämnade henne.

Efter ängelns besök gav sig Maria iväg för att besöka sin släkting Elisabet. Vi får veta att Elisabet talade under inspiration av den helige Ande när hon hälsade Maria. Det är en viktig information för hon kallar Maria "Herrens mor". Det är rätt och riktigt att kalla Maria så. Hon är mor inte bara till en mycket speciell människa utan till HERREN själv.

Maria brast sedan ut i den lovsång som vi började med att läsa. Gud hade utvalt en mycket fattig enkel flicka att bli mor till världens Frälsare. Varför inte en prinsessa så att barnet som var utlovat sedan världens begynnelse kunde födas under bästa möjliga omständigheter i ett slott, tryggt omgiven av de bästa läkare, barnmorskor, och allihop försvarade mot alla fiender av vaktstyrkan. Gud kunde väl ha ordnat att den utlovade blev lagd i siden och sammet. Varför denna enkelhet och fattigdom? Ja, när det gäller Jesus heter det: *Människosonen har inte kommit för att bli betjänad, utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många.* Och när det gäller församlingen av kristna så heter det: *Bröder, se på er egen kallelse. Inte många av er var visa på världens sätt, inte många var mäktiga, inte många förnäma. Nej, det som för världen var dåraktigt utvalde Gud för att förödmjuka de visa, och det som för världen var svagt utvalde Gud för att förödmjuka det starka, och det som för världen var obetydligt och föraktat och inte fanns till, det utvalde Gud för att tillintetgöra det som fanns till, för att ingen människa ska berömma sig inför Gud. Tack vare honom är ni i Kristus Jesus. För oss har han blivit vishet från Gud, rättfärdighet, helgelse och återlösning, för att det ska bli som det står skrivet: Den som berömmar sig ska berömma sig av Herren.*

Allt det vi nu talat om återspeglas i Marias lovsång. Hon berömmar sig av Herren. Hon behöver och litar på Frälsaren. Hon gläder sig över att löftena till fäderna nu skulle gå i uppfyllelse. Hon tar inte anstöt av enkelheten och fattigdomen - det är bara väntat från vår nådige Gud som ger sina gåvor till de enkla men skickar bort dem som har stolta hjärtan.

"Min själ upphöjer Herren
och min ande jublar över Gud,
min Frälsare,
för han har sett till sin
tjänarinnas ringhet.
Från denna stund ska alla släkten
kalla mig salig,
för den Mäktige har gjort
stora ting med mig
och hans namn är heligt.
Hans barmhärtighet
varar från släkte till släkte
över dem som vördar honom.

Han har gjort väldiga gärningar
med sin arm,
han har skintrat dem
som har stolta hjärtan och sinnen.
Härskare har han störtat
från deras troner,
och de enkla har han upphöjt.
Hungriga har han mättat
med sitt goda,
och rika har han skickat
tomhänta bort.
Han har tagit sig an
sin tjänare Israel
och tänkt på att vara barmhärtig
mot Abraham och hans barn
till evig tid,
så som han har lovat våra fäder." Amen.

Låt oss be!

Herre Jesus, Guds Son, vi tackar dig för att du lät dig födas som ett barn för att träda i vårt ställe och betala hela vår skuld inför Gud. Vi tackar dig för din uppståndelse som visar att du segrat över synd och död och gett oss ett fast hopp om evigt liv. Vi väntar nu ivrigt din andra ankomst i härlighet. Kom snart Herren Jesus Kristus. Amen.